

ข้อจำกัดของญาณวิทยาแบบสังคมนิยมทางวิทยาศาสตร์ในการพิสูจน์
ความมีอยู่ของพระเจ้า

นายบัญชา ศรีวัลลภาภรณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาปรัชญา
ภาควิชาปรัชญา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-065-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013912

I10300533

LIMITATIONS OF SCIENTIFIC REALISTS' EPISTEMOLOGY
IN THE STUDY ON GOD'S EXISTENCE

Mr. Buncha Srivallapanon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Philosophy

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-065-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ข้อจำกัดของญาณวิทยาแบบสัจนิยมทางวิทยาศาสตร์ในการพิสูจน์ความมีอยู่ของ
พระเจ้า

โดย นายบัญชา ศรีวัลลภานนท์

ภาควิชา ปรัชญา

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์กิริติ บุญเจือ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ปรีชา ช่างขวัญเย็น)

.....
(ศาสตราจารย์ กิริติ บุญเจือ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. มารต ตามไท)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร วัฒนรังษี)

บัญชา ศรีวัลลภานนท์ : ข้อจำกัดของญาณวิทยาแบบสัจนิยมทางวิทยาศาสตร์ในการพิสูจน์
 ความมีอยู่ของพระเจ้า (LIMITATIONS OF SCIENTIFIC REALISTS' EPISTEMOLOGY
 IN THE STUDY ON GOD'S EXISTENCE) อ.ที่ปรึกษา : ศ.เกียรติ บัญเจ็อ, 146 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาว่า ถ้าเราอมรับตามทัศนะของสัจนิยมทางวิทยาศาสตร์
 ว่า วิทยาศาสตร์สามารถให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติแก่เราแล้ว วิธีเดียวกันนี้สามารถนำไปศึกษาความมี
 อยู่ของพระเจ้าได้หรือไม่

ในการวิจัยนี้ เป็นการศึกษาศักยภาพของนักปรัชญาซึ่งพยายามใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ไปศึกษา
 ความมีอยู่ของพระเจ้า ศักยภาพของนักปรัชญาเหล่านี้แบ่งได้ 2 ลักษณะ ลักษณะแรก เป็นการใช้วิธีการ
 ทางวิทยาศาสตร์ไปพิสูจน์ความมีอยู่ของพระเจ้าโดยตรง กล่าวคือ ใช้หลักฐานที่ได้รับจากประสบการณ์ทาง
 ศาสตร์สนับสนุนความมีอยู่ของพระเจ้า จากผลการศึกษาของผู้เขียนพบว่า ยากที่จะนำวิธีการทางวิทยาศาสตร์
 ไปพิสูจน์ความมีอยู่ของพระเจ้าได้ เนื่องจาก เราไม่สามารถทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความมีอยู่ของพระ-
 เจ้าด้วยเกณฑ์เชิงประจักษ์ เพราะว่าพระเจ้าไม่ทรงอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ใด ๆ เราจึงไม่สามารถทำนาย
 เหตุการณ์เฉพาะเพื่อพิสูจน์ความมีอยู่ของพระเจ้า ลักษณะที่สอง เป็นการปกป้องความน่าเชื่อถือของวิธีการ
 ทางศาสนาในการหาความรู้เกี่ยวกับความมีอยู่ของพระเจ้า โดยชี้ให้เห็นว่าวิธีการนี้คล้ายคลึงกับวิธีหาความ
 รู้ทางวิทยาศาสตร์ ผลจากการศึกษา ผู้เขียนพบว่าวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้กับเรื่องศาสนา ยังไม่
 สามารถพิสูจน์สนับสนุนความมีอยู่ของพระเจ้าได้ เพราะประสบการณ์ทางศาสนายังไม่สามารถให้ความรู้
 เกี่ยวกับพระเจ้าผู้ซึ่งไร้ข้อจำกัด และไม่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ใด ๆ

การวิจัยนี้สรุปได้ว่า ข้อจำกัดของวิธีการทางวิทยาศาสตร์แบบสัจนิยมทางวิทยาศาสตร์ในการ
 พิสูจน์ความมีอยู่ของพระเจ้าก็คือ วิธีการทางวิทยาศาสตร์สามารถศึกษาสิ่งที่มีความสม่ำเสมอ อยู่ภายใต้
 กฎเกณฑ์ แต่พระเจ้าไม่ทรงอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ใด ๆ จึงยากที่จะใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ดังกล่าวพิสูจน์
 ความมีอยู่ของพระเจ้าได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ปรัชญา
 สาขาวิชา ปรัชญา
 ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต ปรัชญา ศรีวัลลภานนท์
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ศ.เกียรติ บัญเจ็อ

BUNCHA SRIVALLAPANON : LIMITATIONS OF SCIENTIFIC REALISTS' EPISTEMOLOGY IN THE STUDY ON GOD'S EXISTENCE. THESIS ADVISOR : PROF. KIRTI BUNCHUA, M.A. 146 PP.

This thesis studies whether scientific method can be used to investigate God's existence if we accept, according to scientific realism, that this method is capable of giving us knowledge of nature.

The study explores philosophers' views trying to use scientific method to study God's existence. These views can be divided into 2 ways. The first is to use some evidence which can be perceived by sense experience to confirm the hypothesis about God's existence. The conclusion from the first way is that it is difficult to use scientific method to justify the hypothesis of God's existence, because the hypothesis cannot be tested by empirical criterion. Since God is not controlled by any definite law, we cannot predict any future event to test the hypothesis. The second way is to defend religious method's credibility by showing that this method is similar to scientific method. The conclusion from the second way shows that scientific method in religious matters cannot be used to justify the existence of God, because religious experience cannot give knowledge of God who is not controlled by any definite law.

The conclusion of this thesis is that the scientific method can be used to study regular phenomena controlled by natural laws, but that since God is not under any definite law, it is difficult to justify the hypothesis of God's existence by the scientific method, so far concerned.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาปรัชญา.....
สาขาวิชาปรัชญา.....
ปีการศึกษา2530.....

ลายมือชื่อนิสิต มิ่งฟ้า ศิริวัฒนกุล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ศิริวัฒนกุล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ศาสตราจารย์เกียรติ บัญเจือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด จึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. มารค ตามไท ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับหนังสือบางเล่มที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณตา คุณยาย และคุณน้าสุนทร บุพหัตถชาติ ที่ได้อุปการะค่าเล่าเรียน และให้กำลังใจผู้เขียนมาโดยตลอด นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ที่ได้สนับสนุนด้านการศึกษาของผู้เขียนมาโดยตลอด ผู้เขียนยังต้องขอขอบพระคุณพี่และน้อง ๆ ที่ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้เขียนในด้านกำลังใจตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณบัณฑิต ศรีวัลลภานนท์ พี่ชายของผู้เขียน ให้ช่วยเหลือผู้เขียนในด้านการเงิน ด้านกำลังใจอยู่เสมอ

ท้ายนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณ นางสาวสกวรัตน์ สักคาเดช ผู้ซึ่งเป็นภริยาณมิตร ที่ได้ให้กำลังใจและเป็นที่ปรึกษาในยามที่ผู้เขียนประสบปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
2. มุขบทของสังฆนิยตทางวิทยาศาสตร์.....	7
3. วิธีการทางวิทยาศาสตร์ตามทัศนะของสังฆนิยตทางวิทยาศาสตร์.....	13
4. สวินเบอร์นกับการพิสูจน์ความมีอยู่ของพระเจ้า.....	25
5. ความคล้ายคลึงกันระหว่างศาสนากับวิทยาศาสตร์.....	96
6. ประสบการณ์ทางผัสสะและประสบการณ์ต่างศาสนา.....	116
7. ข้อจำกัดของสังฆนิยตทางวิทยาศาสตร์ในการพิสูจน์ความมีอยู่ของพระเจ้า.....	133
บรรณานุกรม.....	144
ประวัติผู้เขียน.....	146